

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 347. Num usurarium sit adjectum mutuo pactum, ut res mutuata
restituatur in eadem mensura & bonitate, etiamsi pretium ejus creverit
tempore restitutioni præfixo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

restitutionis plus valitura sit, an non, seu minus, licet pacisci, & dein exigi potest, ut res in eadem quantitate, ejusdemque valoris, cuius erat tempore mutationis, restituatur; quia tunc aequalis conditio utriusque contrahentis mutuantis & mutuarii quod ad periculum, & quod ad lucrum: unde si mutuans lucretur acuto valore seu pretio, id non provenit ex pacto exigendi in eo casu supra fortē vi mutui, sed per accidens, & casu fortuito, quia tempore solutionis auctus est valor rei mutuatae; ita Mol. tr. 2. de Jus. d. 311. n. 1. Azor. p. 3. L. 5. de usur. c. 7. q. 5. Less. L. 2. c. 20. d. 17. n. 154. Lugo Tom. 2. de Jus. d. 25. f. 7. n. 112. quos circitat & lequitur Pith. b. t. n. 54. cum communī.

2. Resp. Secundō: Si mutuans rem, v. g. vinum, servaturus erat in illud tempus, quo valor ejus excrescit, licet, id mutuò dat, in eadem, quia datum est, mensura & bonitate restituendum cum incremento superaddendo forti, ratione lucri cessantis, quod habere potuisset, si vinum mutuò non dedit, sed servasset usque ad tempus excrescentis pretii, modo tamen ex dicto incremento detrahantur sumptus, quos impendere mutuans debuisset in conservationem illius, usque ad tempus solutionis seu restitutionis vini mutuati. Mol. l. c. n. 3. Lugo l. c. n. 133. Pith. cit. n. 52. item cum communī.

3. Resp. Tertiō: Dum prævidetur certō, vel saltem probabiliter vinum minus valitum tempore solutionis potest mutuans licet, & sine usura pacisci, ut plures urnæ vini reddantur, quae supplant defecutum pretii tunc futuri, seu quæ ad aequalitatem existens tempore dati mutuò, sive mutuans fuisse venditur illud, aut consumptus, sive servaturus in tempus minuendi pretii, v. g. pro duabus urnis datis mutuò reddantur quatuor urnæ æquantes, & non superantes pretium duarum illarum urnarum, quia sic æquabitur pretium dati & recepti mutui, ut etiam æquiparatur, si mutuans pro quatuor urnis recipetur tantum duas, quæ tamen tantundem & non plus valent ob accrescens pretium tempore solutionis, quanti valeant quatuor urnæ, atque ita mutuans non formaliter, sed solum materialiter minus reciperer, quam dedit, ita Less. l. c. n. 146. Lugo l. c. n. 114. Pith. n. 55. Non verò licitum est pacisci, ut in eadem mensura reddatur mutuatum, si prævideatur tempore solutionis plus valitum, quam tempore mutationis, quia sic plus ex mutuo acciperetur, quam datum fuisse, Lugo l. c. f. 7. n. 118. Less. num. 152. Pith. n. 57. nisi tamen reservari potuisset ad tempus, quo ejus valor crevisset secundū dicta.

4. Resp. Quartō: Illicitum quoque & usurarium erit pactum, quo mutuans obligat mutuatario ad reddendum mutuum, non ante quam valor, seu pretium rei excrēvit; cum hac ratione cogatur mutuatarius, ad solvendum lucrum ex mutuo, reddendo quidem rem mutuatam in eadem mensura, sed aucto illius pretio, Lugo l. c. num. 116. Pith. n. 56. Item usurarium erit, mutuate frumentum minus valens, quia semicorruptum, mutuatario ex necessitate, alavæ caula id acceptante sub pacto reddendi novum. Pith. l. c. Secus est, si mutuò detur verus frumentum, si illud tempore mutationis tanti valeat, quanti novum tempore solutionis, etiamsi id cedat in commodum mutuantis, utpote qui facilius conservare potest quam novum. Sylv. v. usura. 1. q. 17. Nav. cit. c. 27. num. 224. Mol. cit. d. 311. n. ult. Lugo l. c. f. 7. num. 117.

5. Resp. Quintō: Si in contractu mutui nihil

conventum seu expressum de reddenda re in eadem mensura, vel potius de valore rei, & tempore contractus non prævidebatur augendum vel minuendum pretium, præsumitur intentionem contrahentium fuisse, ut juxta naturam & conditionem mutui res mutuata reddatur in eadem specie, mensura & bonitate, sive pretium accrēvit, sive decrevit. Lugo l. c. n. 122. Si verò tempore mutationis prævidebatur pretium postea augendum, vel minuendum, videtur intentio contrahentium fuisse, ut non redderetur in eadem mensura, sed in maiore vel minore, in eodem tamen valore. Lugo n. 123. ubi tamen iterum distinguit, ita, ut, si præsumit fuisse, pretium seu valorem minuendum cum damno solius mutuantis, sufficiat mutuatario reddere rem, v. g. frumentum in aequali mensura & bonitate, licet pretium decreverit, eò, quod mutuans, si aliud non exprimat, censetur voluisse mutuare juxta naturam puri mutui, nimirum, ut in aequali valore reddatur, quod licet & absque iniustitia facere poterat, & decrementum illius valoris liberè mutuatario condonasse; si verò vice versa præsumit, quod pretium tempore solutionis sit futurum major, mutuatarius is non obligabitur regulariter ad reddendum in eadem mensura, sed in minore, quæ tamen ad æquivalentem frumenti, qui erat tempore mutationis; quia mutuans, si prævidit augmentum pretii, non potuit exigere, ut in eadem mensura reddatur; cum talis injusta intentio in eo præsumi non debeat, quin etiā mutuans illicitè voluisse reddi in eadem mensura, mutuatarius ad hoc non teneretur, sed potest petere, ut talis contractus iustus ad æqualitatem reducatur, rejecto onere illo, quod justè ei imponi non potuit; ita fere Pith. b. t. n. 58.

Quæst. 348. An propter carentiam pecuniae mutuo datae, vel ratione obligationis non repetendi eam certo tempore, licet aliquid ultra sortem mutuo datam exigere?

1. Resp. Ad primum: Id esse usurarium, cum carentia rei mutuata sit quid intrinsecum ipsi mutuo, ratione autem mutui nihil exigi possit: unde inter alias Innoc. XI. merito damnavit hanc propositionem, Anno 1679. Cum numerata pecunia pretiosior sit numerandâ, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam presentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem à mutuato exigere, & eo titulo ab usura excusari.

2. Resp. Ad secundum: Neque etiam licitum est, pro obligatione non repetendi mutuum per aliquod tempus, v. g. per annum; cum omne mutuum secum afferat hanc obligationem, ne alias esset merum precarium, adeoque dilatio repetitionis sit de ratione intrinseca lucri, unde sicut nihil exigi potest ultra sortem, ita nec ratione hujus obligationis. Lugo Tom. 2. de J. & J. d. 25. f. 3. Unde jam etiam, dum quis ab initio mutuat, v. g. ad menem, & postea proroget tempus solutionis ad annum, adhuc præcisè ratione hujus prorogationis seu obligationis non repetendi ante annum, quæ videtur poterat superaddi mutuo, nihil exigi potest ultra sortem; quia censetur talis prorogatio duplex mutuum, vel continuatio primi, atque ita sicut nihil exigi potest ultra sortem pro obligatione prima non repetendi, sic neque pro secunda; cum quelibet obligatio non repetendi tali mutuo sit intrinseca. Reiffenst. b. 1. n. 90.

Quæst.